

SVENSK FÖRENING FÖR OBSTETRIK & GYNEKOLOGI
Swedish Society of Obstetrics and Gynecology

Riktlinjer för framtagande av SFOG:s kunskapsstöd

Diskuterade och beslutade i SFOG:s styrelse samt vid Riks-ARG 2022

SFOG:s kunskapsstöd kommer från och med år 2022 förekomma i två former, dels ARG-rapporter som utgör ett heltäckande dokument över ett område, dels SFOG-råd, som utgör ett mer avgränsat ställningstagande kring en begränsad fråga. I båda fallen ska det vara tydligt på vilken grund råden dokumenten vilar. Tidigare publicerade SFOG-riktlinjer kommer finnas kvar så länge de är aktuella.

Nedan presenteras en anvisning för utformning av ARG-rapporter respektive SFOG-råd. Dessa ska ses som en mall att följa i normalfallet, justeringar kan självfallet behöva göras utifrån den aktuella frågeställningen. Avslutningsvis presenteras uppdaterade råd och skrivregler för samtliga dokument.

Allmänt

AR-Grupperna väljer utifrån sin särskilda kompetens de områden inom vilka nya kunskapsstöd ska tas fram, liksom när tidigare kunskapsstöd behöver uppdateras eller tas bort. AR-Grupperna kan också få uppdrag från styrelsen i frågor som bedöms särskilt angelägna. Eventuella sådana uppdrag utformas i dialog mellan styrelse och aktuell AR-Grupp, eller i förekommande fall, flera AR-Grupper.

Inför påbörjande av framtagande av ett kunskapsstöd tas kontakt med Argus för överenskommelse angående lämpligt format. En preliminär tidsplan bör då också tas fram.

En redaktör eller ansvarig kontaktperson utses av AR-Gruppen som svarar för att hålla samman arbetet, och att ansvara för kontakt med Argus och kansliet.

När dokumentet är färdigställt och godkänt inom AR-Gruppen, skickas det till Argus för genomgång. Sakinnehållet ansvarar AR-Gruppen för och är ägare till, medan Argus uppgift är att se över läsbarhet och övriga redaktionella aspekter. När AR-Gruppen och Argus gemensamt bedömer dokumentet som färdigt tillställs det SFOG:s styrelse för godkännande innan det publiceras på hemsidan. Styrelsen ansvarar publicistiskt för allt material på hemsidan. Datum för godkännandet ska framgå av dokumentet.

Arkivering: förutom den arkivering som görs av AR-Gruppen och Argus ansvarar SFOG:s kansli för att arkivera filer i Word och pdf för alla dokument som godkänts för publicering.

Mall för ARG-rapporter

1. Innehållsförteckning
2. Författarlista med jävsdeklarationer
3. Lista över förkortningar
4. Introduktion
5. Metodbeskrivning.

Detta gäller främst kapitel som behandlar prevention, diagnostik och behandling.

Kapitel rörande bakgrund och patofysiologiska mekanismer o. dyl. beskrivs på sedvanligt sätt, med angivande av referenser. Metodbeskrivningen görs för hela rapporten, om enskilda kapitel avviker ska en kort redovisning lämnas i det aktuella kapitlet.

I metodbeskrivningen redovisas kort gruppens arbetsprocess

- a) Hur har faktaunderlag tagits fram, vilken litteratur har sökts, originallitteratur, guidelines från andra organisationer, systematiska översikter och meta-analyser eller andra dokument?
 - b) Vilken bedömning har gjorts av det underlag som använts? Har dokument från andra organisationer bedömts avseende relevans för svenska förhållanden, har någon kvalitetsbedömning gjorts av sådana dokument? Om originalstudier har använts, vilken granskning och kvalitetsbedömning har gjorts av dessa? Med detta avses inte att gruppen måste göra en granskning utifrån principerna för en systematisk litteraturoversikt med evidensgradering enligt GRADE (även om detta givetvis är tillåtet för den grupp som har möjlighet och önskar detta), utan att gruppen ger en samlad bedömning av kvaliteten på underlaget, formulerat i text.
 - c) I vilken utsträckning dokumentet vilar på beprövad erfarenhet och konsensus, om så är fallet.
 - d) Det bör framgå om det finns osäkerhet alt. råder delade meningar om någon del.
6. De enskilda kapitlen, numrerade
 - a) Ange författare till respektive kapitel i inledningen av varje kapitel.
 - b) Underrubriker bör användas, helst inte på fler nivåer än två, t ex kap 3.1, 3.1.1
 - c) Samla huvudbudskap i faktarutor, som inte ska vara en upprepning av texten.
 - d) Tabeller och figurer skickas separat, med angivande av förslag till placering.
 - e) Varje kapitel med sakinhåll ska innehålla referenser. Se skrivregler nedan för hur dessa ska utformas.
 7. Överväg om det finns skäl att ta fram en patientinformation för hela eller delar av rapporten.

ARG- rapporten publiceras dels som separata kapitel, där uppdateringar dateras, dels som en sammanhållen pdf för den som önskar skriva ut hela rapporten. Denna uppdateras när kapitel tillkommit eller reviderats.

Mall för SFOG-råd

Denna följer i förenklad form mallen för ARG-rapporter

1. Innehållsförteckning, om det rör sig om omfattande råd. Vid en specificerad fråga kan innehållsförteckning utelämnas.
2. Ansvariga författare från AR-gruppen. Jäv ska deklarerars.
3. Kort introduktion med motivering till varför SFOG-rådet tagits fram
4. Metodavsnitt där det ska framgå hur underlaget tagits fram, från vilka källor, och hur det granskats och bedömts, om det gjorts en systematisk sökning eller någon annan form granskning avseende relevans för svenska förhållanden och kvalitet. Om rådet grundar sig på konsensus inom AR-Gruppen bör detta också anges.
5. Textavsnitt som kan indelas i lämpliga rubriker utifrån rådets omfattning
6. Slutsats med rekommendation om det rör en specificerad fråga.
7. Ev. tabeller och figurer skickas separat, med angivande av förslag till placering.
8. Referenser
9. Överväg patientinformation i tillämpliga fall, som skrives som ett separat dokument.

SFOG-råd publiceras som en sammanhållen pdf och byts ut i sin helhet vid uppdatering. AR-Gruppen bör årligen ta ställning till vilka råd som fortfarande är aktuella, alternativt ska uppdateras eller tas bort.

Skrivregler för SFOG:s kunskapsstöd

Modifierade från Råd- och skrivregler 2020-04-02/Ove Axelsson.

Utformning av texten, allmänt

ARG-rapporter och SFOG-råd ska skrivas på god vetenskaplig svenska.

All text skrivs löpande i wordformat. Använd gärna typsnitt Georgia, teckenstorlek 10, vilket lämpar sig väl vid publicering på webben. Om det upplevs som svårt att arbeta med, använd annat valfritt typsnitt, men blanda inte. Skriv med rak vänsterkant, undvik sidnumrering, det görs i den färdiga versionen. Använd Words rubriknivåer för rubriker eller punktnumrering såsom 1, 1.1, 1.1.2, använd inte egna rubriker eller formateringar.

Markera nytt stycke med blankrad eller indrag, ej med endast ny rad.

Faktarutor, tabeller och figurer skrivs på separata blad, med angivelse var i texten de bör placeras. Tabeller ska utformas i Word, inte i excel. Punktlister utformas med blankrad före och efter punktuppställningen. Om punktuppställningen utgörs av korta punkter, och inte av hela meningar, inleds de med liten bokstav (gemen) och den sista punkten avslutas med avslutas med punkt. Om punktuppställningen utgörs av hela meningar inleds varje punkt med storbokstav och avslutas med punkt.

Tal skrivs med bokstäver om det rör tal mindre än tolv, om det inte är en serie som också innehåller högre tal, använd då enbart siffror. I tabeller anges tal med siffror, liksom i andra sammanhang där det är vedertaget, t.ex. läkemedelsordinationer. Undvik romerska siffror. Använd decimalkomma, inte punkt, på svenska. Procent skrivs ut i text men som % i tabeller.

För måttenheter, använd SI-systemet.

Förkortningar ska skrivas ut första gången de används. Undvik ej etablerade förkortningar. Vanliga förkortningar som till exempel, med mera, med flera skrivs som t ex. m.m. m.fl.

Används bildmaterial från andra källor ska källhänvisning lämnas och rätt att använda bilden ska framgå. Bilder lämnas separat i formaten JPEG, TIF eller EPS.

Medicinska facktermer

Utgå från stavning enligt "Medicinsk terminologilexikon" av Bengt I. Lindskog Studentlitteratur 2014. Detta innebär exempelvis att ae oftast ersätts med e; c och ch med k; oe med e eller ö; ph med f; rh med r, th med t (ex, uretra).

Statistiska termer: P (versalt) = probabilitet; N (versalt) = numerus i population; n (gement) = numerus i urval.

Bakteriologisk och virologisk nomenklatur skrivs med stor begynnelsebokstav, t ex *Haemophilus influenzae* (i förkortad form *H. influenzae*).

Läkemedelsnamn

Preparatnamn som är inregistrerade varumärken skrivs med stor begynnelsebokstav, generiska (farmakologiska) benämningar med små bokstäver. Se Fass.

Obs! beteckningen ® används inte. Generiska namn på svenska bör användas.

Litteraturreferenser

Litteraturreferenser skrivs enligt Vancouversystemet. Kapitlets författare ansvarar för att referenserna är korrekta. Begränsa om möjligt antalet referenser till högst 30. Referenserna ska anges i den ordning de uppträder i texten med siffror inom parentes. Följ Läkartidningens anvisningar för angivande av referenser. Dessa kan hämtas på lakartidningen.se under rubriken Skriv/Klinik och vetenskap. Där finns exempel på hur referenser för olika typer av publikationer ska utformas. Följ dessa.

Lästips

Medicinskt fackspråk i skrift, kan laddas ner från Läkartidningens hemsida.

Kerstin Nilsson

ARGUS